

## СТАНОВИЩЕ

От проф.д-р Иван Владимиров Боев, професионално направление 3.6. Право, назначен за външен член на научно жури по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право /Криминалистика/, обявен от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 24 от 17 март 2023г., с единствен кандидат д-р Искра Владкова Владова-Недкова – главен асистент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки“

**Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията, представена от единствения участник в конкурса – гл.ас.д-р Искра Владкова Владова-Недкова**

*Настоящото становище е изготвено съгласно Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ РД 38-202/26.04.2023г. и в съответствие с решението на първото заседание на научното жури. Отчетени са изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.*

### **I. Обобщени данни за научната продукцията и дейността на кандидата**

Искра Владкова Владова-Недкова, единствен кандидат в обявения конкурс, е преподавател на основен трудов договор към катедра „Наказателноправни науки“ на Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от 2011г. През 2017г. защитава дисертационен труд на тема „Методика за разследване на престъпления, свързани с наркотици“.

Като главен асистент води занятия по учебната дисциплина „Криминалистика“ на студенти от специалност „Право“.

За участие в конкурса гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова е представила за рецензиране монография на тема „Разследване на компютърни престъпления“ и пет статии.

Прегледът на предоставената от гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова научна и научно-приложна продукция и професионално-академична дейност е основание за извода, че е налице изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право /Криминалистика/.

Същевременно, по данни от представените справки, обявяването на конкурса е съобразено с изискването за обезпеченост на академичната длъжност „доцент“ с необходимия брой часове по учебни дисциплини с лекционен курс. За учебната 2022/2023г. на гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова от ФС на ЮФ са гласувани 297 часа упражнения, които са в съответствие с професионалното направление на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

## **II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция**

Научната и научно-приложната продукция на гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова е насочена към разследването на престъпления, свързани с наркотици, и разследването на компютърни престъпления. В смисъла на тази проблематика е и представеният от кандидатката монографичен труд на тема „Разследване на компютърни престъпления“, който представлява първото съвременно цялостно изследване у нас на проблемите, касаещи киберпрестъпността.

Темата надхвърля националните интереси, предвид, че трансграничният характер на компютърната престъпност е безспорен. На практика с една команда и без да напускат пределите на работните си места извършителите на киберпрестъпления могат да реализират дистанционен достъп до компютърна система, независимо от нейното местонахождение, както и съответен на това действие престъпен резултат.

Разглежданата тематика е също така интердисциплинарна и сложна, тъй като предполага определени знания и подготовка от страна на компетентните разследващи органи не само в правните отрасли, но и в областта на компютърните технологии.

За подобно самостоятелно изследване има място в българската правна доктрина. Със своята иновативност трудът е ценен за теорията, а има и значителна практическа стойност.

Като цел пред посочения труд авторът е поставил усъвършенстване на практиката по разследване на киберпрестъпленията посредством провеждане на задълбочено изследване на етапите и съдържанието на досъдебното производство.

Научно обосновани резултати от изследователската си дейност авторката постига чрез акцентирание върху няколко основни проблема:

- Разгледани са компютърно-техническите термини, които най-често имат отношение към разследването в различните следствени ситуации. Една част от тях имат законова основа, а значението на останалите е изяснено посредством проучване на значителна по обем научна литература;
- Проследено е историческото развитие на компютърната престъпност от самото ѝ зараждане до наши дни;
- Разгледана е общата характеристика на компютърната престъпност с нейните наказателноправен, криминологичен и криминалистичен аспект;
- Към първоначалния етап от разследването са отнесени образуването на досъдебното производство с неговите специфики в хипотезата, в която на разследване подлежи киберпрестъпление, както и изграждането на следствените версии и планирането на разследването и следствените действия, които изпълват съдържанието му в различните следствени ситуации;
- Към следствените действия с първоначален и неотложен характер са отнесени огледът, претърсването, изземването и обискът. По отношение на всяко от тях са изяснени подготовката, извършването по същество и фиксирането на резултатите. Особено значение е отдадено на спецификите при опаковането, транспортирането и съхранението на веществените доказателства,

представляващи компютърна техника, и на следите от категорията на електронните предвид тяхната специфична природа;

- Към етапа на последващите действия по разследването са отнесени разпитите на свидетели и обвиняеми, както и експертните изследвания. Разгледани са категориите свидетели и обвиняеми, които подлежат на разпит, и въпросите, които следва да бъдат изяснени съобразно спецификата на конкретната следствена ситуация. Централно място сред експертните изследвания е отделено на експертизите от категорията на компютърно-техническите, които са класифицирани според техния предмет на софтуерни, хардуерни, информационни и мрежови.

В заключението наред с обобщените изводи, постигнати в резултат на изследването, са формулирани и две предложения *de lege ferenda*, които, при включване в Наказателнопроцесуалния кодекс биха допринесли за адекватни на съвремието и полезни за обществото решения.

Монографичният труд на гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова е разработен с научна компетентност, понятийният апарат е ползван адекватно, стилът на изложение е логичен, което предполага логиката на цялостното научно изследване.

В смисъла на проблематиката „разследване на компютърни престъпления“ са и научните публикации на гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова, които разкриват многообразието на научните ѝ търсения в изследваната област. Положителна е оценката ми на публикации като „Криминалистичната характеристика на компютърната престъпност и предвидимостта на разследването“, „Разследване на компютърни престъпления. Подготовка на огледа, претърсването и изземването“, „Разследване на компютърни престъпления. Извършване на оглед, претърсване и изземване“, „Разследване на компютърни престъпления. Фиксирането и изземването като фази на огледа, претърсването и изземването“ и др.

На основание значимостта на представения монографичен труд, неговата компетентна разработка и постигнати резултати, както и на основание научната стойност на останалите публикации по проблема, изказвам мнение, че гл.ас.д-р Владова-Недкова успешно е защитила

научните си тези, което е атестат в подкрепа на участието ѝ в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Относно приносите: В обобщение, приемам изведените от кандидатката научни и научно-приложни приноси, като считам, че тяхното отчитане в законодателството ще обогати съществуващата теория и практики по отношение разследването на компютърните престъпления.

### **III. Критични бележки и препоръки**

Като отчитам актуалността на проблематиката, която изследва кандидатката, както и равнището на законодателството в областта на наказателното право, препоръчвам нови научни публикации с приложна насоченост и активно участие в научни форуми по наказателноправни проблеми.

### **IV. Заключение**

След преценка на представените материали относно научната, научно-приложната и преподавателската дейност на гл.ас.д-р Искра Владова-Недкова считам, че постигнатите от нея резултати напълно съответстват на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, поради което убедено давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемото Научно жури и на членовете на ФС на ЮФ да изберат гл.ас.д-р Искра Владкова Владова-Недкова за „доцент“ по професионално направление 3.6. Право /Криминалистика/.

23.05.2023г.

Член на научното жури: .....

/Проф.д-р Иван Боев/